

POSTANOWIENIE

25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

na posiedzeniu niejawnym 25 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J.K. i R.K.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 18 lipca 2024 r., I ACa 2897/22,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 lipca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację pozwanego Bank S.A. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 30 września 2022 r. (pkt I), rozstrzygnął o zażaleniu powodów J.K. i R.K. na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w punkcie 3 zaskarżonego wyroku (pkt II i III) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego i zażaleniowego (pkt IV).

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku złożył pozwany Bank S.A. w W., zaskarżając go w części, tj. co do punktów I, II i IV. Powołując się na zarzuty wskazane w skardze kasacyjnej, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego podlegała odrzuceniu z uwagi na obarczenie jej nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym, wyrażającym się w braku korelacji między zakresem zaskarżenia a wnioskiem o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, jak również częściową niedopuszczalnością.

Zgodnie art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu. Wniosek powyższy wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. *in medio* i art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z ww. przepisów przewiduje sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak braków odnoszących się do wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych (zob. postanowienie SN z 29 października 2021 r., V CSK 31/21). Nie budzi przy tym wątpliwości, że wymagane jest, aby zakres zaskarżenia oraz wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane;

brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 21 kwietnia 2021 r., IV CSK 58/21).

Elementy wymienione w art. 398⁴ § 1 k.p.c. stanowią istotę konstrukcyjną tego środka zaskarżenia i dopiero ich prawidłowe skonstruowanie pozwala uznać dane pismo za odpowiednio skomponowaną skargę kasacyjną. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w pełni precyzyjny sposób określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywiedziona jest skarga kasacyjna. Brak zharmonizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi prowadzi do zaburzenia ustalenia granic kognicji Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę kasacyjną, skoro zakres, w którym – wobec zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji – możliwa staje się ingerencja Sądu Najwyższego, nie odpowiada ściśle wnioskowi skargi, zawierającemu stanowisko strony co do oczekiwanej treści rozstrzygnięcia mającego zapaść w postępowaniu kasacyjnym (postanowienie SN z 9 marca 2022 r., II CSKP 439/22).

Analiza skargi kasacyjnej wniesionej przez pozwanego, a w szczególności zestawienie zaprezentowanego w niej zakresu zaskarżenia z wnioskiem o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, pozwala na asumpt, że skarga ta zawiera dysharmonię pomiędzy wskazanymi powyżej elementami skargi kasacyjnej, wynikającymi z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. W skardze kasacyjnej powinien być zawarty wniosek o uchylenie i zmianę orzeczenia z precyzyjnym oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Jest przy tym oczywiste, że wnioskowana przez skarżącego zmiana orzeczenia musi: po pierwsze, dotyczyć orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną, po drugie, każdorazowo określać zakres wnioskowanego uchylenia lub zmiany, a po trzecie – mieścić się w katalogu orzeczeń, które Sąd Najwyższy może wydać na skutek uwzględnienia skargi kasacyjnej (art. 398¹⁵ § 1 zd. 1, art. 398¹⁶ zd. 1 i art. 398¹⁹ zd. 1 k.p.c.; zob. np. postanowienie SN z 9 marca 2022 r., II CSKP 439/22).

W skardze kasacyjnej zakres zaskarżenia został ograniczony do punktów I, II

i IV wyroku Sądu Apelacyjnego, a następnie pozwany wskazał, że wnosi o uchylenie tego wyroku w całości. Oczywiście jest, że oznaczenie zakresu żadanego uchylenia zawarte we wniosku kasacyjnym nie zostało skorelowane z zakresem zaskarżenia. Zachodzi zatem rozdźwięk pomiędzy konstrukcyjnymi elementami skargi kasacyjnej określonymi w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Zakres zaskarżenia dotyczy bowiem jedynie części wyroku Sądu Apelacyjnego, a postawiony w skardze kasacyjnej wniosek odnosi się do całości tego wyroku.

Ponadto trzeba zauważyć, że skargą kasacyjną został objęty cały punkt IV zaskarżonego wyroku, który dotyczył rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego i zażaleniowego. Co do tej ostatniej części, a więc co do kosztów postępowania zażaleniowego, skarga kasacyjna nie przysługuje, jako że nie jest to rozstrzygnięcie akcesoryjne do merytorycznego rozstrzygnięcia objętego taką skargą.

Skarga kasacyjna, jako obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym i niedopuszczalna w części, podlegać powinna była odrzuceniu przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Wobec nieodrżucenia jej przez Sąd drugiej instancji, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy nie orzekał o kosztach postępowania kasacyjnego, bowiem powodowie w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie sformułowali wniosku o odrzucenie skargi kasacyjnej i nie powiązali z nim wniosku o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

[P.L.]

[SOP]